

вень прѣдмѣтъ и т. н. Нѣ юто двѣ иднакви бѣли книги; то се знае, между тѣхъ може да се найде разлика; нѣ трѣбова човѣкъ много да се вгледа: знаешъ ли, какъ да ги различишь отъ прѣвъ погледъ? — *Синъ.* Мога много лесно: једно то листо је на лавица та, а друго то на прѣстолъ тъ. — *Татко.* Добрѣ; нѣ ти тукъ различавашь два прѣдмѣта не по шаръ тъ, не по видъ тъ, не по тежнина та, а по място то. Азъ шта промѣнна јединий прѣдмѣтъ на място то на другий и тогава място то имъ се промѣнива. Нѣ ако једно то листо бъде чѣрно, а друго то бѣло, тогава къдѣто и да ги туря, тии все ште се распознаватъ по шаръ тъ. Ониа бѣлѣзи, които принадлежатъ на јединъ прѣдмѣтъ, наричатъ се *качество или свойства* на прѣдмѣтъ тъ. Място то на прѣдмѣтъ тъ и то може да бъде бѣлѣгъ, нѣ нѣма да бъде свойство. Нѣ, освѣнъ свойство то и място то на прѣдмѣтъ тъ, могатъ оште да се различатъ прѣдмѣти по врѣме. Така, ми казовами: вчерашний день, вчерашний обѣдъ, завчерашний урокъ, утрѣшнити работи, вечерно то кафе; тукъ ми различавами прѣдмѣти по врѣме. Вчерашний обѣдъ може съвсѣмъ да прилича на днешний, нѣ той си је вчерашънъ, та не можемъ да сми сити отъ него. За такъва разлика ми употребявами имената на мѣсецити, дни ти на недѣлата, броимъ часовети, числата, годинити. Може оште да се отличи јединъ прѣдмѣтъ отъ другъ по количеството: въ таа стаа има шестъ стола; въ онаа дванадесетъ; два лактие бало је по-малко отъ три и т. н. Нѣ юто двѣ иднакви книги: какъ мислишь, по какво по-скоро можешъ да ги различишь? — *Синъ.* Једната је отворена, а другата затворена. — *Татко.* Јето двѣ иднакви монети: земи ги въ рѣка и кажи по-скоро, по какво се различаватъ. — *Синъ.* Једната је студена, а другата горешта. — *Татко.* Јето два стола: намѣри разлика та въ тѣхъ. — *Синъ.* Јединий је положенъ, а другий правъ. — *Татко.* Тукъ прѣдмѣти се различаватъ по състоеніето, на којето се намиратъ. Јединъ човѣкъ стои, другъ сѣди, трети чете, четвърти пише, пети се расхожда: всичкити тиа людие се различаватъ по състоеніето, на којето се намиратъ. Прѣдмѣти може да се различатъ и по дѣйствието, којето прави јединъ прѣдмѣтъ на другъ, или другъ прѣдмѣтъ прави нему: једно дѣте си дѣла тојага, а друго играе на въртелѣшка; јединъ селанинъ оре, а другъ бере дѣрва; једно дѣте плаче, че му се каралъ татко му за бѣснѣеніето, а друго надариха за прилѣжание то му. Често оште прѣдмѣти се различаватъ по назна-